

ที่ ปช ๐๐๑๑/๐๗๓๐

สำนักงาน ป.ป.ช.

ถนนนนทบุรี อำเภอเมืองนนทบุรี

จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๖ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการขุดดินและถมดินโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนามติคณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการขุดดินและถมดินโดยมิชอบด้วยกฎหมาย จำนวน ๑ ชุด
๒. มาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการขุดดินและถมดินโดยมิชอบด้วยกฎหมาย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงาน ป.ป.ช. ขอเสนอเรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการขุดดินและถมดินโดยมิชอบด้วยกฎหมาย มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๖) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขุดดินโดยมิชอบด้วยกฎหมายหลายกรณี เช่น การลักลอบขุดหน้าดินขายในพื้นที่ ส.ป.ก. จังหวัดนครราชสีมา เนื้อที่กว่า ๓๐๐ ไร่ มูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อเนื่องนานกว่า ๑๐ ปี ไม่ต่ำกว่า ๑,๒๐๐ ล้านบาท การออกใบอนุญาตประกอบกิจการขุดดินรูล้ำเข้าไปในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดนครราชสีมา และข้อเท็จจริงในอีกหลายจังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งพบว่าการลักลอบขุดหน้าดินโดยไม่ได้แจ้งขออนุญาตอย่างถูกต้องหรือใบอนุญาตหมดอายุ ซึ่งกระทบต่อรายได้จากค่าธรรมเนียมที่รัฐควรได้ มีการขุดดินผิดไปจากแบบแปลนตามหลักวิชาการเกินกว่าที่ขออนุญาต ส่งผลทำให้พื้นที่ที่ดินบริเวณข้างเคียงเกิดการทรุดตัวและพังทลายได้รับความเสียหายและมีการบรรทุกดินน้ำหนักเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดทำให้ถนนหนทางชำรุดเสียหายซึ่งกระทบต่องบประมาณของภาครัฐจำนวนมากในการซ่อมบำรุง รวมถึงการรับสินบนของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้พิจารณาการให้ใบอนุญาตขุดดินและเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้เข้าไปตรวจสอบควบคุมการประกอบกิจการขุดดินให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ประกอบกับสำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนในประเด็นเรื่องการใช้อำนาจหน้าที่ในการออกใบอนุญาตสำหรับ ขุด ดัก ลอก หรือดูดทรายหรือดิน และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีการชี้มูลในเรื่องดังกล่าว

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ /และ ...

“ข้อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

และเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

๓. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว เห็นสมควรเสนอมาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการขุดดินและถมดินโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ต่อคณะรัฐมนตรี ตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม และเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

การขุดดินและถมดินมีหลายหน่วยงาน กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการขุดดินและถมดินหลายฉบับ ส่งผลให้การกำกับติดตามการให้อนุญาตขุดดินและถมดิน มีความแตกต่างกันไป ส่งผลให้ต้องใช้ใบอนุญาตหลายฉบับและมีกระบวนการขอใบอนุญาตที่ยุ่งยากและใช้ระยะเวลานานเป็นอุปสรรคต่อผู้ประกอบการ ทำให้ผู้ประกอบการหลบเลี่ยงการขออนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมาย จึงเป็นช่องทางให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแสวงหาผลประโยชน์เพื่ออำนวยความสะดวกและเร่งรัดการอนุญาต รวมถึงการแสวงหาประโยชน์ในการกำกับดูแล การควบคุมตรวจสอบการดำเนินการขุดดินและถมดิน

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการประชุมครั้งที่ ๖๓/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ พิจารณา แล้วมีมติเห็นชอบมาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการขุดดินและถมดินโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๒ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๒ “คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล องค์การอิสระ หรือองค์กรอัยการ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๒) จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด

(๓) เสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้”

...”

/๘. ...

“ข้อสังเกต เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่า มีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการขุดดินและถมดิน กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการขุดดินและถมดินมีหลายฉบับ ส่งผลให้การกำกับติดตามการให้อนุญาตขุดดินและถมดิน มีความแตกต่างกันไป ส่งผลให้ต้องใช้ใบอนุญาตหลายฉบับและมีกระบวนการขอใบอนุญาตที่ยุ่งยากและใช้ระยะเวลานานเป็นอุปสรรคต่อผู้ประกอบการ ทำให้ผู้ประกอบการหลบเลี่ยงการขออนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมาย จึงเป็นช่องทางให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแสวงหาผลประโยชน์เพื่ออำนวยความสะดวกและเร่งรัดการอนุญาต รวมถึงการแสวงหาประโยชน์ในการกำกับดูแล การควบคุมตรวจสอบการดำเนินการขุดดินและถมดิน จึงเห็นควรเสนอมาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการขุดดินและถมดินโดยมีขอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๘.๑ การแก้ไขประเด็นปัญหาด้านกฎหมาย กฎระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่ขัดแย้งกัน

๑) ควรปรับปรุงกฎหมาย หรือกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการขุดดินและถมดิน เพื่อให้การควบคุม ดูแลการขุดดินและถมดินมีประสิทธิภาพ และสามารถป้องกันการทุจริตได้มากยิ่งขึ้น โดยในกฎหมายดังกล่าว ให้กำหนดถึงแนวทางในการขนย้ายดินหลังจากที่มีการขุดดินและถมดินด้วย

๒) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการอนุมัติ อนุญาตในการขุดดินและถมดิน ทำความตกลง เพื่อลดขั้นตอนในการขออนุมัติ อนุญาต ซึ่งจะทำให้กระบวนการอนุมัติ อนุญาต มีความโปร่งใสมากขึ้น เช่น ร่วมกันพิจารณาออกกฎระเบียบการใช้พื้นที่และอำนาจในการออกใบอนุญาตเป็นกฎระเบียบร่วม พร้อมทั้งให้นาวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการอนุมัติ อนุญาต การออกใบอนุญาต ใบแทนใบอนุญาต

๓) ควรร่วมกันจัดทำแผนที่แสดงเขตพื้นที่ที่สามารถขออนุญาตขุดดินและถมดินได้ โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ GIS เพื่อป้องกันมิให้เกิดการให้ใบอนุญาตในพื้นที่ห้ามขุดดิน

๔) ควรมีการวิเคราะห์ ว่าในแต่ละสภาพพื้นที่สามารถขุดดินและถมดินได้หรือไม่ รวมถึงผลกระทบจากการขุดดินและถมดิน และแนวทางในการฟื้นฟูสภาพดินและสิ่งแวดล้อม

๘.๒ การแก้ไขปัญหาการขออนุญาตขุดดินลูกรังในที่เขาหรือภูเขาและพื้นที่นอกเขตเขาและปริณทลรอบเขา ๔๐ เมตร การแก้ไขปัญหาการอนุญาตในการดูแลทราย และการขุดลอกคลอง เพื่อแก้ไขปัญหายุทกภัยหรือภัยแล้งสำหรับแม่น้ำภายในเขตจังหวัด ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำความเข้าใจและจัดทำคู่มือในการแก้ไขปัญหการขออนุญาตขุดดินลูกรังในที่เขาหรือภูเขาและพื้นที่นอกเขตเขาและปริณทลรอบเขา ๔๐ เมตร การแก้ไขปัญหการอนุญาตดูแลทราย และการขุดลอกคลองเพื่อแก้ไขปัญหายุทกภัยหรือภัยแล้งสำหรับแม่น้ำภายในเขตจังหวัด

๘.๓ การแก้ไขปัญหาการกำกับดูแลการดำเนินการขุดดินและถมดิน การบังคับใช้กฎหมาย ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเคร่งครัดหรือมีประสิทธิภาพในการตรวจสอบ ควบคุม ดูแลตามภารกิจ และอำนาจหน้าที่

๑) ต้องมีมาตรการหรือแนวทางในการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดำเนินการอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และมีการลงโทษอย่างจริงจังสำหรับผู้ใช้อิทธิพลและอำนาจ รวมถึงเจ้าหน้าที่รัฐที่เจตนาแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในการออกเอกสารสิทธิในที่ดิน และควรมีการสร้างระบบของการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำถูกต้องตามกฎหมาย และมีระบบป้องกันให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ร่วมกระทำการทุจริตเกิดความเกรงกลัวที่จะกระทำความผิด

/๒)...

๒) ต้องอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้เพียงพอ มีการกำหนดระบบการตรวจสอบ
ที่มีประสิทธิภาพ

๓) ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม
เกี่ยวกับการขุดดินและถมดิน

๘.๔ ปัญหาการขาดความโปร่งใสในการตรวจสอบและการมีส่วนร่วมของประชาชน
ให้หน่วยงานที่มีที่ดินอยู่ในความดูแลของตนเอง สร้างกลไกในการเฝ้าระวังเกี่ยวกับการขุดดินและถมดินโดยมิชอบ
ด้วยกฎหมายโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ต้องสร้างระบบการแจ้งเบาะแสโดยไม่เปิดเผยชื่อผู้แจ้ง
ข้อมูล โดยจัดให้มีช่องทางที่เหมาะสม ซึ่งอาจใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์
และรายงานผลการดำเนินการภายหลังได้รับการแจ้งเบาะแสให้ประชาชนผู้แจ้งเบาะแสรับทราบด้วย และ
ต้องมีกลไกในการคุ้มครองประชาชนผู้แจ้งเบาะแสด้วยเช่นกัน

๘.๕ ปัญหาในภาพรวมที่มีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน การลักลอบขุดดิน
การออกใบอนุญาตประกอบกิจการขุดดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ การขุดดินขณะที่ใบอนุญาตหมดอายุ
การขุดดินผิดไปจากแบบแปลนตามหลักวิชาการ การขุดดินเกินกว่าที่ขออนุญาต การขุดดินในที่ดินกรรมสิทธิ์
หรือที่ดินเอกชน การขุดดินที่กระทบถึงความปลอดภัย การบรรทุกลูกดินเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดทำให้ถนน
เกิดความชำรุดเสียหายซึ่งกระทบต่อปริมาณของภาครัฐจำนวนมากในการซ่อมบำรุงเส้นทาง การแก้ไข
ปัญหาในข้อนี้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต้องกำหนดมาตรการในการเฝ้าระวังเป็นรายกรณี

๘.๖ มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักร่วมกับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องจัดทำแนวทางการดำเนินการตามมาตรการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาและ
มีมติมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติต่อไป

ทั้งนี้ ให้กระทรวงมหาดไทยรายงานผลการขับเคลื่อนมาตรการฯ เสนอต่อสำนักงาน
ป.ป.ช. เป็นประจำทุกปีด้วย
(รายละเอียดมาตรการฯ ปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(วัชรพล ประสารราชกิจ)

ประธานกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักมาตรการเชิงรุกและนวัตกรรม

โทร. ๐ ๒๕๒๘ ๔๘๐๐ ต่อ ๗๑๕๐ (เอกวิทย์)

โทรสาร ๐ ๒๕๒๘ ๔๐๐๔

www.nacc.go.th

QR CODE ไฟล์หนังสือร่าง พร้อมไฟล์สิ่งที่ส่งมาด้วย

“ซื่อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”